

Załącznik nr 2 do umowy

PROGRAM KURSU DLA NAUCZYCIELI

CELE

Program zajęć warsztatowych dla nauczycieli został opracowany w oparciu o projekt „Pozwolić uczniom myśleć” i zrealizowane w ramach tego projektu szkolenie dla nauczycieli „Myśleć w szkole” w taki sposób, by umożliwiał realizację głównego celu, jakim jest przygotowanie nauczycieli do wdrażania Modelu Minimum Kompetencji Myślowych w praktyce edukacyjnej.

Cele szczegółowe: Nauczyciele:

- porządkują posiadana wiedzę,
- budują postawę wspierającą myślenie uczniów,
- ćwiczą posługiwanie się czynnościami i narzędziami myślowymi wchodzącymi w skład Modelu MKM,
- rozwijają swoje umiejętności ucząc się refleksji nad swoim myśleniem.

METODA

Program oparty jest na metodzie warsztatowej, do której włączono elementy nauczania podawczego: mają one postać wyjaśnień udzielanych przez prowadzących i zintegrowanych z tematyką poszczególnych jednostek zajęciowych; te elementy całościowej struktury metodycznej programu kursu stosowane są odpowiednio do potrzeb konkretnej grupy warsztatowej.

Istotnym składnikiem metody warsztatowej jest dyskusja w grupie z prowadzącymi kurs w roli moderatorów. Inicjowanie dyskusji pełni zarazem rolę ćwiczenia w stawianiu pytań, ponieważ o tematach dyskusji rozstrzygają pytania filozoficzne stawiane przez uczestników.

Przebieg dyskusji to badanie potencjału wybranego pytania, wymagające od uczestników: aktywności w postaci samodzielnego myślenia i wypowiadania się; aktywnego słuchania; współpracy w poszukiwaniu odpowiedzi.

Drugim podstawowym składnikiem metody jest wspólna analiza przeprowadzonej dyskusji pod kątem:

- a) czynności myślowych, które znalazły lub mogły znaleźć w niej zastosowanie;
- b) przebiegu komunikacji w grupie;
- c) rezultatów;
- d) odniesień do praktyki nauczania i wychowania.

Niektóre jednostki zajęciowe mają charakter wariantowy; warianty te zostały wskazane w programie.

SPOSÓB REALIZACJI

30 godzin szkoleniowych zostało podzielone na 15 bloków po 2 godziny.

- odniesienie umiejętności formułowania i faktycznego zadawania pytań do praktyki edukacyjnej. stymulowanie myślenia za pomocą związków: jedno twierdzenie – wiele pytań; odpowiedź – pytanie;
- doskonalenie zdolności ujmowania poszczególnych aspektów problemu w pytaniach przy zachowaniu relewancji; ćwiczenie klasyfikacji i kategoryzacja pytań; Ćwiczenie stosowania kryteriów;
- odjęcie refleksji nad czynnością formułowania pytań i krytyka pytań na podstawie tej refleksji.
- zademonstrowanie za pomocą ćwiczeń związków zachodzących między różnymi czynnościami myślowymi.

Sesja IV.

Ćwiczenia służące doskonaleniu umiejętności myślowych: Argumenty i uzasadnienia. Ćwiczenia zostają poprzedzone objaśnieniem struktury argumentu.

Cel zajęć:

- badanie praktyczne i teoretyczne argumentów i procesów uzasadniania.

Sesja V.

Dyskusja dialogiczna: dociekanie będące wspólnym poszukiwaniem odpowiedzi na pytanie.

Czas trwania: 2 godz.

Cele zajęć

- zaangażowanie uczestników w doświadczanie myślenia oraz w komunikowanie i badanie jego rezultatów; całościowe ćwiczenie umiejętności myślowych za pomocą wspólnego dociekania – dyskusji dialogicznej;
- ułatwienie uczestnikom kursu kategoryzacji umiejętności składających się na myślenie, opisanych w MKM, doskonalenie rozumienia poszczególnych kategorii i związków między nimi na podstawie bezpośredniego doświadczenia; środkiem do stopniowej realizacji tego celu są różne sposoby ewaluacji dyskusji, wybierane przez prowadzącego spośród wskazanych w programie wariantów
- przygotowanie do wprowadzenia elementu wspólnego dociekania klasy i dyskusji w klasie do własnej praktyki edukacyjnej.

Sesja VI.

Analiza i opis wypowiedzi dialogu.

Czas trwania: 2 godz.

Cele zajęć:

Sesja XI.

Dyskusja dialogiczna: dociekanie będące wspólnym poszukiwaniem odpowiedzi na jedno z pytań sformułowanych przez uczestników zajęć.

Czas trwania: 2 godz.

Cele zajęć

- zaangażowanie uczestników w doświadczanie myślenia oraz w komunikowanie i badanie jego rezultatów;
- całościowe ćwiczenie umiejętności myślowych za pomocą wspólnego dociekania – dyskusji dialogicznej;
- ułatwienie uczestnikom kursu kategoryzacji umiejętności składających się na myślenie, opisanych w MKM, doskonalenie rozumienia poszczególnych kategorii i związków między nimi na podstawie bezpośredniego doświadczenia; środkiem do stopniowej realizacji tego celu są różne sposoby ewaluacji dyskusji, wybierane przez prowadzącego spośród wskazanych w programie wariantów
- przygotowanie do wprowadzenia elementu wspólnego dociekania klasy i dyskusji w klasie do własnej praktyki edukacyjnej.

Sesja XII.

Ćwiczenia rozwijające kompetencje myślowe.

Czas trwania: 2 godz.

Cel zajęć:

- doskonalenie rozpoznawania, rozumienia i stosowania definicji i sądów oraz rozumienia ich roli w dyskursie i poznawaniu.

Przebieg zajęć:

Warianty. Zakłada się wykorzystanie niektórych z poniższych ćwiczeń.

Ćwiczenie 1.

„Kuźnia definicji”.

Ćwiczenie polega na tym, że poszczególne osoby zgłaszają całej grupie uczestników propozycje pojęć, które ich zdaniem mogą się okazać trudne do zdefiniowania.

Ćwiczenie 2.

Opis, definicja i refleksja.

1. Uczestnicy zajęć zostają poproszeni o indywidualne napisanie na kartkach opisu abstrakcyjnego pojęcia dotyczącego dziedziny przeżyć wewnętrznych.
2. Praca w grupach (przebiegająca etapami). Po zakończeniu pierwszego etapu, prowadzący daje drugie polecenie; po zakończeniu drugiego – trzecie.

Ćwiczenie 3.